

**2015/2016. TANÉVBEN ÉRVÉNYES  
TANTÁRGYI PROGRAM**

**Tantárgy teljes neve:** Polgári védelmi és katasztrófavédelmi ismeretek

**Tantárgy rövidített neve:** „pv ismeret”

**Tantárgy angol neve:** Knowledges of civil and disaster protection

**Képzés:** Egészségügyi Közszolgálati Kar, osztatlan képzés

**Munkarend:** nappali

**Tantárgy típusa:** kötelező/kötelezően választható/szabadon választható (a megfelelő aláhúzendó)

**Tantárgy neptun kódja:** IBKBVIO11 1M; 2M; 3M; 4M

**Tantárgy óraszám:** 8

**Tantárgy kreditpontja:** 0

**A tantárgy oktatásáért felelős szervezeti egység:**

Biztonságttechnikai Igazgatóság / Biztonságszervezési Osztály/Katasztrófavédelmi és Oktatási Csoport

**A tantárgyfelelős neve:**

Kocsik Pál

**Elérhetőség:**

tel.: 06-1/459-1500 / mellék: 60579; 06-20/666-3731

e-mail: kocsik.pal@semmelweis-univ.hu

**Beosztás, tudományos fokozat:**

katasztrófavédelmi és oktatási csoportvezető

**A tantárgy oktatásában résztvevő(k) neve(i):**

(elmélet/gyakorlat)

Kocsik Pál

**Beosztás, tudományos fokozat:**

katasztrófavédelmi és oktatási csoportvezető

**A tantárgy feladata a képzés céljának megvalósításában:**

Alapvető ismeretek nyújtása a hallgatóknak az általános és környezeti biztonságot veszélyeztető események és helyzetek felismeréséhez, megfelelő kezeléséhez az egyéni és közösségi védekezésben és mentésben történő önkéntes, illetve a végzettségükből és tervezett munkakörükből fakadó részvételhez.

A felsőoktatásban résztvevő hallgatók jogszabályban előírt védelmi felkészítése érdekében átfogó képet ad a nemzetközi és hazai polgári védelem intézményi-, és feladatrendszeri szabályozásáról, működéséről, kiemelve az állami és civil szervezetek helyét és szerepét a védelmi felkészülés, továbbá a védekezés és a kárelhárítás során.

Tájékoztatást biztosít a rendkívüli körülmények, katasztrófa bekövetkezése esetében a hazai egészségügy különböző intézményei és dolgozói védelmi felkészítésének és az egészségügyi ellátás fenntartásának tervezéséről, feladatairól és anyagi-technikai hátteréről.

A tantárgy súlypontját a hallgatók szakterületéhez köthető megelőzési, mentési - kárfelszámolási és rehabilitációs feladatok kérdéskörére helyeztük, melyekre adott válaszok képessé teszik a hallgatókat a természeti és civilizációs katasztrófák következményeinek felszámolásában történő – képzettségüknek megfelelő – proaktív és szakszerű közreműködésre.

**A tantárgy rövid leírása:**

Megismertetjük a hallgatókkal az általános és környezetbiztonságot veszélyeztető eseményeket, körülményeket, a polgári lakosság védekezésre történő felkészítésének, egyéni és kollektív védelmének lehetőségeit, módszereit.

Összefoglaljuk a fontosabb nemzetközi és hazai jogszabályok – polgári védelemre vonatkozó – előírásait, bemutatjuk a felsőoktatási és egészségügyi területet érintő, a hatályos honvédelmi, katasztrófavédelmi és egészségügyi törvény, és ágazati rendeletek védelmi felkészülésre vonatkozó szabályait.

Az előadások során elemezzük a lakosságvédelem elveit, módszereit és eszközzrendszerét, a polgári védelmi szervezetek feladatait, az egészségügyi ellátási és járványügyi feladatokat, az élelmiszerek, ivóvíz és gyógyszerkészletek megelőző védelmének lehetőségeit, szennyezés esetén a magatartási szabályokat és a mentesítés szabályait.

A hazai és nemzetközi szabványok és eljárások bemutatásán túlmenően szemléltetjük az egészségügyi válsághelyzeti feladatok tervezését, a hallgatókat bevonva modellezzük végrehajtásuk lehetőségeit a katasztrófa-egészségügyi ellátás főbb szabályai alapján.

Az aktuális nemzetközi és hazai humanitárius válsághelyzetek, katasztrófák és a felszámolásukra tett erőfeszítések elemzésével bővítjük a hallgatók ismereteit, ösztönözzük érdeklődésük, önálló szemléletmódjuk kialakulását, mely segítheti őket választott pályájuk gyakorlása során, továbbá önkéntes segítőként a védelmi jellegű feladatok ellátásában.

**Az adott félévi kurzusra vonatkozó adatok**

Tárgyfelvétel ajánlott féléve	Kontakt elméleti óra	Kontakt gyakorlati óra	Kontakt demonstrációs gyakorlati óra	Egyéni óra	Összes óra	Meghirdetés gyakorisága	Konzultációk száma
A tantárgy az ajánlott tantervben az 1., 2., 3., 4. félévekben kerül oktatásra.	A kontakt órákból az elméleti órák száma félévente 2-2 (a páratlan félévben 1,3 M; a páros félévben 2,4 M)	A félévben a kontakt órákból a gyakorlati órák száma 0	A félévben a kontakt demonstrációs gyakorlati órák száma 0	Egyéni tanulás óraszám 0	A félévben az összes óraszám (kontakt elméleti+ kontakt gyakorlati+ demonstrációs gyakorlat + egyéni óra száma) 2	Őszi szemeszterben* Tavaszi szemeszter* <b>Mindkét szemeszterben</b>  (* Megfelelő aláhúzendó)	0

*A kurzus oktatásának időterve***A tantárgy tematikája szemeszterenkénti/modulonkénti bontásban:****1. félév 2 óra (1M):**

Az általános és környezeti biztonságot veszélyeztető események, helyzetek jellemzése, meghatározása.

A szervezett védekezés elmélete, a polgárok védelmének nemzetközi és hazai feladat-, szervezet-, és intézkedési rendszere (kialakulása, fogalma, célja, feladatai).

Jogszabályi alapok a védelmi területen az események és a prevenció tükrében (az 1949. évi Genfi Egyezmény, a hatályos honvédelmi, és katasztrófavédelmi jogszabályok).

Az állampolgár, a hallgatók védelmi kötelezettsége, helye és szerepe a védelmi rendszerben.

Az aktuális, katasztrófa-felszámolási események tanulságai az előadáson elhangzottak tükrében.

**2. félév 2 óra (2M):**

A katasztrófák főbb típusai, jellemzése, közvetlen és közvetett hatásmechanizmusok meghatározása.

Magyarország veszélyeztetettségének kérdései és a polgári lakosság védelmének elvei (megelőzés, védekezésre történő felkészülés, mentés és kárelhárítás, helyreállítás és újjáépítés).

A lakosság felkészítése a katasztrófa helyzet, illetve a különleges jogrendi időszakok feladataira (riasztás, veszélyhelyzeti tájékoztatás, követendő magatartási rendszabályok).

A lakosságvédelem elvei, módszereinek bemutatása: a távolsági védelem (kimenekítés, kitelepítés, befogadás, visszatelepítés) feladatai, elemzése gyakorlati példákon keresztül.

A nemzetközi és nemzeti humanitárius támogatás elvei, szervezetei, aktuális események kérdései.

**3. félév 2 óra (3M):**

A természeti és civilizációs eredetű veszélyek, katasztrófák vizsgálata, közvetlen és közvetett hatásmechanizmusok, összefüggések feltárása.

A lakosságvédelem elvei, módszereinek bemutatása: a helyi védelem - védekezés egyéni és kollektív eszközrendszerének, módszertanának ismertetése.

Az élelmiszerek, ivóvíz és gyógyszerkészletek védelmének módszerei, a különböző szennyezések esetén előírt protokollok, járványügyi feladatok, a személy-, és területmentesítés szabályai.

Aktuális humanitárius, veszélyhelyzet-kezelési programok, önkéntes kampányok bemutatása, a részvétel szabályai.

**4. félév 2 óra (4M):**

Az egészségügy honvédelmi, katasztrófavédelmi feladatai a megelőzés, a védekezés-mentés és a helyreállítás időszakában.

A védelmi rendszer egészségügyi, járványügyi elemei (szervezetek, terv-, és feladatrendszerek az egészségügyi válsághelyzet, különleges jogrend időszakában).

Az egészségügyi dolgozók, egyetemi hallgatók védelmi feladatai, kötelezettségei.

A lakosságvédelmi feladatok egészségügyi biztosítása.

Mentőszervezetek eljárási rendje egy feltételezett katasztrófa-helyzet kezelése során (kutatás-mentési és egészségügyi feladatok ellátása - esetfeldolgozás).

**Gyakorlati órák tematikája: 0**

**Konzultációk rendje: 0**

*Kurzus követelményrendszere***A kurzus felvételének előzetes követelményei:**

A tantárgy 4 modulból áll. Az 1. modulnak nincs előzetes feltétele, mert ez az első előadás. A 2. modul előfeltétele az 1. modul teljesítése. A 3. modul előfeltétele az 1. és 2. modul teljesítése. A 4. modul előfeltétele az 1.; a 2. és a 3. modul teljesítése. Ettől való eltérés átvett hallgatók esetében lehetséges. Ebben az esetben az első páratlan szemeszterben engedélyezett a páratlan (1., 3.), míg az első páros szemeszterben engedélyezett a páros (2., 4.) modulok felvétele.

**A foglalkozásokon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás igazolásának módja, pótlás lehetősége:****1. A részvétel követelményei:**

A meghirdetett tantárgy oktatása modulonként 2 x 45 perces előadáson (alapkursus) történik, melyre a hallgatók feljelentkeznek. Az előadáson történő részvétel igazolása a jelenléti íven történik, mely alapján az aláírás megszerezhető.


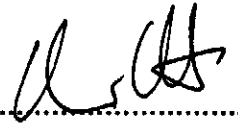
**2. A távolmaradás igazolásának módja:**

A hiányzás igazolásának módja: orvosi, hivatalos – bírósági, önkormányzati, munkahelyi, HÖK, stb.

**3. A pótlás lehetőségei:**

A meghirdetett alapkursusról történő hiányzás esetében a külön meghirdetett pótfoglalkozáson való részvétel jelenléti íven történő igazolásával az aláírás megszerezhető.

Amennyiben a hallgató mindkét előadásról távol van, a hiányzás okától függetlenül az aláírást megtagadjuk. Ezt követően a hallgató külön (dékáni) engedély alapján a tantárgy tematikája alapján összeállított TESZT feladat kitöltésével ad számot a tárgy pótlásáról, melynek eredménytől függően a hallgató megkaphatja az aláírást.

<b>Évközi ellenőrzés: NINCS</b>	
<b>A félév végi aláírás követelményei:</b> A hallgatónak az aláírás megszerzéséhez részt kell vennie a meghirdetett foglalkozáson. Igazolt hiányzás esetén pótfoglalkozáson való részvétel, illetve külön (dékáni) engedély alapján a TESZT feladat eredményes megoldása. A korábban teljesített modulok külön eljárásban, engedély és jóváhagyás alapján elfogadhatók.	
<b>A hallgató félév során egyéni munkával megoldandó feladatai: NINCS</b>	
<b>A félév végi számonkérés módja: aláírás</b>	
<b>A félév végi számonkérés formája: NINCS</b>	
<b>A tárgy előírt külső szakmai gyakorlatai: NINCS</b>	
<b>A tananyag elsajátításához felhasználható jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listája:</b> <b>Kötelező irodalom: NINCS</b> <b>Ajánlott irodalom:</b> Dr. Major László; Dr. Liptay László; Dr. Orgován György: A katasztrófa-felszámolás egészségügyi alapjai (Semmelweis Kiadó)	
<b>A kurzus tárgyi szükségletei: tanterem, számítógépes kivetítési lehetőség, hangosítás</b>	
<b>Tantárgyi vonatkozású tudományos eredmények, kutatások:</b>	
Intézet/Tanszékvezető elfogadta: 2015. május 14.	
	 <b>Mészáros István</b> mb. igazgató